

Jaarverslag 2020

Openbaar Vervoer & Speelgoed Museum

Doetinchem, december 2020
Openbaar Vervoer & Speelgoed Museum Doetinchem

Vooraf

Het Openbaar Vervoer Museum (OVM) is in 1989 opgericht in Den Haag en sedert 2005 gevestigd te Doetinchem, Stationsstraat 50. Het museum heeft daarom in 2019 het 30 jarig bestaan niet ongemerkt voorbij laten gaan. In de loop van 2016 is de naam van de stichting gewijzigd in Openbaar Vervoer & Speelgoed Museum Doetinchem.

1. Inleiding.

Dit jaarverslag is een weergave van de activiteiten die in 2020 hebben plaatsgevonden en is een geconsolideerd verslag van de volgende stichtingen:

- Stichting Openbaar Vervoer & Speelgoed Museum
- Stichting Collectie OVSM

In augustus 2020 is een dependance opgericht in het centrum van Doesburg (Gilde Hof). Het oppervlak hiervan beslaat ca. 65 m², 15 vitrines en twee treinbanen.

2. De Organisatie.

De organisatie van het OVSM kenmerkt zich door de volgende opbouw:

a. Vrijwilligers

De gehele organisatie wordt gedragen door ongeveer 47 vrijwilligers. In de loop van het jaar hebben enkele vrijwilligers onze organisatie verlaten en hebben zich meerdere nieuwe vrijwilligers bij de organisatie aangesloten.

b. Het Bestuur.

Het bestuur bestond in 2020 uit de volgende leden:

- Dhr. D. Chargois, voorzitter.
- Mw. A. Kaiser, secretaris, PR
- Dhr. C.M.J. Ooijevaar, bestuurslid

c. Raad van Advies

In de Raad van Advies hebben zitting:

- Dhr. M. Larik (voorzitter)
- Dhr. R. Lauret
- Dhr. R. Cornelissen
- Dhr. J.P. Eshuis
- Dhr. G. Kruitwagen

De professionalisering, die zich de laatste jaren heeft voorgedaan, heeft zijn vruchten afgeworpen toen de dependance in Doesburg werd opgericht. De ervaring van de methodes van Doetinchem werden probleemloos uitgerold in Doesburg. De organisatie heeft de dependance vormgegeven.

De werving van vrijwilligers in Doesburg ging prima, de meeste vrijwilligers wonen in Doesburg.

Het OVSM conformeert zich aan de Culturele Governance van de museumvereniging en heeft dit toegevoegd aan alle instructies en procedures van het museum inzake de exploitatie algemeen en die voor de vrijwilligers in het bijzonder.

Het museum streeft waar mogelijk de uitgangspunten van Fair Practice Code na, Gezien de omvang van het museum en het ontbreken van beroepskrachten is dit maar beperkt mogelijk.

3. Coronacrisis

Het OVSM heeft ook te maken gehad met de Coronacrisis: 13 maart moesten de deuren gesloten worden, 13 juni gelukkig weer open. Maar vanaf 5 november t/m 19 november weer gesloten en toen in 14 december de derde lockdown, tot minimaal 19 januari 2021. In Doesburg evenzo. Daar waar het kan maakt het museum gebruik van de ondersteuning van de overheid.

4. Professionalisering commissies/werkgroepen

Zoals reeds gemeld, is de bezetting van de commissies op dit moment zodanig dat wij kunnen spreken van autonome uitvoering, te onderscheiden in de realisatie van de volgende projecten cq activiteiten:

a. Werkgroep Technische dienst, project perslucht

- De stoommachines, die in onze collectie zijn, zijn door deze commissie voorzien van perslucht. Deze commissie bestaat uit drie vrijwilligers.
- De (jongere) bezoekers kunnen deze machientjes zelf in werking zetten.
- Technische Dienst: de vrijwilliger, Raymond Stienissen) heeft in 2020 alle vitrines voorzien van LED verlichting.
- Realiseren van de overkapping van de speeltrein op het buitenterrein.

b. Groepen

- Frans Harmsen, die leiding geeft aan de groepen, heeft voor de bezoekers in alle leeftijden mooie en verrassende producten ontwikkeld. (o.a. bouwplaatje van een bus met naam van de school).
- Het OVSM heeft zich duidelijk gevestigd in het scala van de bezoermogelijkheden van de basisscholen .
- De ontwikkelde producten zijn ook van toepassing voor de statushouders (eerder genoemd: asielzoekers/nieuwkomers in Doetinchem)

c. Evenementen

- De organisatie van de diverse evenementen ligt in handen van Ineke Esmeijer en Gerrie Pouls

d. PR en communicatie

- Deze commissie zorgt zelfstandig zorg voor de broodnodige communicatie tussen bestuur en het vrijwilligerscorps.

e. Subsidies

- Het aanvragen van mogelijke subsidies wordt door Kees Ooijevaar en Erik Muller voor hun rekening genomen. Gehonoreerd zijn de aanvragen bij de Doetinchemse Uitdaging (Naaberfonds), de RABObank, het PrinsBernhard Cultuurfonds, Erfgoed Gelderland en de gemeente Doetinchem.

f. Vrijwilligers

- De Commissie vrijwilligers wordt ondersteund door een vertrouwenspersoon (Gerrie Pouls)

g. Collectie.

- In de commissie Collectie wordt het systeem LAMO toegepast. Er is in 2020 niets afgestoten.

h. Communicatie/PR.

- Rob Haak heeft zich ingezet om de OVSM website te optimaliseren.

5. Tentoonstellingen/evenementen

In verband met het Coronavirus is een aantal tentoonstellingen met enige terughoudendheid toch uitgevoerd. Zeker de openingen zijn binnen de restricties van gemeente en overheid met beperkt aantal genodigden uitgevoerd.

a. Poppen en beren tentoonstelling.

De heer Schmidt uit Apeldoorn heeft zijn beren collectie aan het OVSM in bruikleen gegeven.

b. Stoomweekend.

Het jaarlijkse stoomweekend is gehouden in augustus op het binnenterrein van het museum. Gezien Corona is het aantal exposanten gering gehouden. Toch werden fraaie stoommachines en tractoren door door de makers tentoongesteld.

c. Ex librissen.

Op 28 oktober vond de opening plaats van een collectie Ex librissen, met als thema "vervoer". Ca 200 prachtige exemplaren van ex libris plaatjes, sommigen van vóór 1900, waren in wissellijsten opgenomen.

De verzameling is in bruikleen gegeven door Dhr. H. Weltje uit Doetinchem. De tentoonstelling zal tot eind januari 2021 te zien zijn.

6. Sociaal maatschappelijk

a. Basisonderwijs

De commissie Groepen heeft met succes de lespakketten voor het basisonderwijs uitgebreid met nuttige activiteiten voor jong en oud. Deze zijn zeer positief ontvangen door de leiding de scholen in Doetinchem en omgeving. In het lespakket staat centraal: de ontwikkeling van de bezoekers ten aanzien van het besef:

- Wat is een museum?
- Waarvoor dient een museum?
- Hoe kan ik mijzelf ontwikkelen?
- Wat is de waarde van cultureel erfgoed?
- Wanneer is iets kunst?

b. Voortgezet onderwijs

Met leerlingen van de afdeling Automobiel techniek van het VMBO Metzo College is een uniek samenwerkingsproject opgezet voor de restauratie van een antieke trapauto. Karel Jansen (vrijwilliger) heeft op zich genomen het ijzerwerk te restaureren. De planning is dat de restauratie in 2021 zal zijn afgerond.

c. Stageplaatsen

Een aantal stagiaires van de praktijkschool Prakticon in Doetinchem heeft dit jaar stage gelopen bij ons museum. Op verzoek van en in samenwerking met het Erfgoed Gelderland is een stageproject voor jonge studenten opgesteld met als thema: "Hoe kijkt de jeugd aan tegen musea en welke voorstellen kunnen zij aan musea geven voor de exploitatie?".

Het OVSM heeft het predicaat: "Erkend leerbedrijf"

d. Workshops/ontmoetingsplaats

Bovengenoemde activiteiten hebben er onder andere geleid tot de behoefte om meer ruimte te realiseren. Uitbreidingsplannen zijn hiervoor onderzocht. Er moet dan ruimte komen voor de ontvangst van grotere groepen, het geven van workshops, repair afdeling, enz.

e. Meedoen arrangement

Het OVSM heeft een samenwerking met de gemeente in het zgn. "Meedoen arrangement". Deze samenwerking richt zich op de minderbedeelden in onze samenleving, zij ontvangen van de gemeente de mogelijkheid het museum gratis te bezoeken. De gemeente vergoedt hun toegangsbewijs.

7. Bezoekersaantallen

Het aantal bezoekers in 2020 is negatief beïnvloed door drie maal een lockdown. Het aantal bedroeg voor Doetinchem: 2204 en in Doesburg: 1564 (aug – dec) . Een groot deel van het aantal bezoekers bezocht het museum met een Museumkaart. Er is een toename te zien in het aantal groepen dat het museum bezoekt.

8. Huisvesting

a. Doetinchem

De afgelopen twee jaar is het OVSM bestuur in onderhandeling met de gemeente Doetinchem over nieuwbouw cq andere huisvesting voor ons museum. Dit gelet op het feit dat het aanbod van museale stukken en antiek speelgoed zo groot wordt dat er in het museum geen plaats is en uitbreiding noodzakelijk is. NS Vastgoed werkt mee, zij staan positief tegenover het plan voor uitbreiding.

NS Vastgoed is eigenaar van het pand en de grond.

De gesprekken met de gemeente hebben voorsnog niet tot het gewenste resultaat geleid. Het bestuur heeft Architectenbureau Duoplan opdracht gegeven om een uitbreiding te ontwerpen, aansluitend aan het huidige pand. De uitbreiding beslaat 400m2. De aanvraag is met enige vertraging (veroorzaakt door de gemeente Doetinchem) op 4 januari 2021 ingediend.

b. Doesburg.

Het OVSM heeft te kampen met ruimtegebrek. Er staan erg veel vitrines in de ruimte en veel objecten staan opgeslagen in het depot. De toevoer van giften neemt de laatste tijd steeds grotere vormen aan. Daarom zijn er in 2019 door het bestuur en de Raad van Advies van ons Museum, verkennende gesprekken gevoerd met de eigenaren van de loods LOC19, een voormalige GTW loods, aan de haven van Doesburg. Het pand voldoet echter niet aan huisvesting voor het gehele OVSM. Een dependance, vooral gedurende de zomermaanden, werd toen een optie.

Met dit gegeven (een dependance) zijn gesprekken gevoerd met de betreffende wethouder van Doesburg. Dit resulteerde in het idee om een dependance te vestigen in het Gildehof in Doesburg. Daar heeft het OVSM per 1 augustus 2020 een locatie gehuurd van ca. 65m², voorlopig voor de termijn van één jaar.

Inmiddels zijn er 15 vitrines geplaatst, opgebouwd door onze vrijwilligers Hans Wellink, Wouter Koop en Raymond. Tevens zijn er twee treinbaantjes opgebouwd voor de jongste bezoekers. De inhoud van de vitrines komt grotendeels uit het depot van Doetinchem en uit de collectie van Lucien te Brake.

9. Silvolde

Na ampele overweging is besloten de trein de Silvolde 13 af te stoten. Alle kosten en opbrengsten overwegende hebben tot dit besluit geleid. Niet alleen onderhoud, afschrijving, verzekering, maar ook de realisatie van een deugdelijke overkapping (ca. € 20.000,-) wegen niet op tegen de opbrengsten. De verkoop heeft inmiddels plaatsgevonden aan het Drouwenerzand Attractiepark in Drouwen (Dr.) De trein zal in januari 2021 op transport gaan.

10. PR

De website is vernieuwd en per begin januari 2020 in de lucht.

11. Financiën

Het jaar 2020 is positief afgesloten. Overzichten van de Balans en de Winst en Verlies rekening zijn in de jaarrekening opgenomen. Het OVSM heeft meerdere fondsen weten te verwerven voor de financiering van speciale activiteiten.

Het Bestuur OVSM,
D. Chargois
C. Ooijevaar